

Ahol mindig történik valami jó

Ellátogattunk a Brenner János Nevelési Központba

► 3. oldal

Mindenszentek és halottak napja

A család és az elhunyt családtagok

► 5. oldal

Dél-Amerika európai szemmel

Egy földrész, amely élni akar

► 8. oldal

IV. ÉVFOLYAM 11. SZÁM – 2011. NOVEMBER – ÁRA: 100 FT

VEZÉRCIKK

Krisztus után

Horváth István Sándor

Az utóbbi években rendszeressé váltak az olyan kezdeményezések, amelyek a keresztény vallás értékeit mindenhol számúzni kívánják. A kereszténység elleni törekvések időről időre egészen furcsa módon öltönek testet. Egyszer kampányszerűen akarják eltávolítani a keresztet az iskolákból vagy a közterületekről, máskor a nyakláncukon keresztet viselő dolgozókat rúgják ki munkahelyükről.

Újabban pedig a világ legnagyobb televíziós és rádiós műsorszolgáltatója, a BBC rukkolt elő egy eredeti ötlettel. Műsoraikban ezentúl a dátumokkal kapcsolatban a Krisztus előtt (Kr.e.) és a Krisztus után (Kr.u.) kifejezések helyett mostantól az időszámításunk előtt, illetve után kifejezéseket kívánják használni. Döntésüket a vallási semlegességet emlegetve azzal indokolták, hogy nem kívánják megsérteni a nem keresztény hallgatókat és nézőket. Nagyszerül – mondhatnánk mindjárt, de rögtön megkérdezzük, hogy arra nem gondoltak, hogy közben a keresztényeket sértik meg?

De ne gondoljuk, hogy a bábé (és nem bábé) döntéshozói találták fel a spanyolviaszt! Nálunk már volt erre kísérlet az utóbbi évtizedekben, lázasan javították a történelemkönyveket, de mire elkészültek volna a nagy munkával a cenzorokat menesztették és újra a Krisztus utáni időkben találtuk magunkat.

Közben eltűnök: az időszámítást Krisztus születésétől kezdjük. És magam elé képzelem a BBC decemberi 25-iki esti műsorát, amint egy hatalmas homokórát körüljárva ünneplik az időszámítás kezdetét és kínosan kerülnek a karácsony szó kiejtését. Nem aggódom: az idő eljárt az ilyen ötletek felett. Krisztus utáni időkben élünk.

100 éve nevezték ki Mikes János szombathelyi püspököt

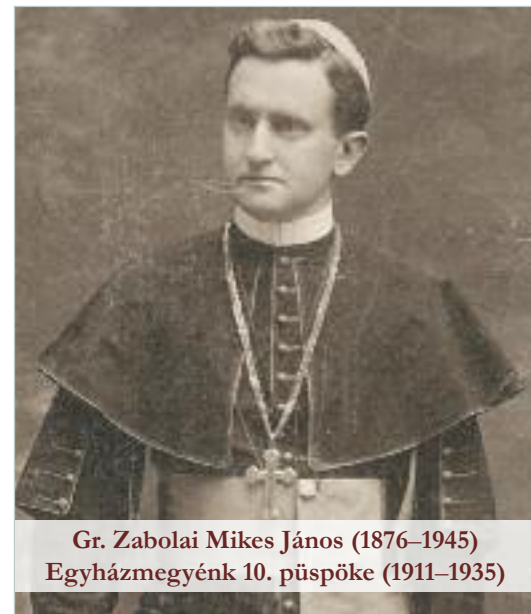
Pál Ferenc

Egyházmegyénk és Vas megye közgyűlése 2011-ben *Gróf Mikes János-émlékévet* hirdetett azzal a céllal, hogy az év során megrendezett programok segítségével felhívja a figyelmet a püspök történelmi jelentőségére. Az Egyházmegyei Kincstár tavasszal Mikes püspök numizmatikai gyűjteményéből, míg a könyvtár ősszel utazásainak emlékéből rendezett kiállítást. Zajlik az általános és középiskolások diákok részére kiírt Mikes János-émlékverseny, amelynek döntőjére október 28-án, lapzártánk után került sor.

Mivel 100 éve november 15-én írta alá Ferenc József magyar király gróf Mikes János székelyudvarhelyi plébános püspöki kinevezésének okmányát, így mi is novemberben rendezzük az emlékévé legfontosabb programját, a *Gróf Mikes János-émlékkonferenciát*. Ennek keretében harmadikán az egyházmegyei levéltárban megnyílik a *Mikes János, a főpásztor* című kiállítás, majd másnap, november 4-én kerül sor a Megyeháza dísztermében a tudományos emlékülésre, ahol helyi és országos ismertségnek örvendő történészek mutatják be a püspökkel és korával kapcsolatos új tudományos eredményeiket.

A püspök kinevezésével a szombathelyi egyházmegyében új időszámítás vette kezdetét: a katolikus reneszánsz. S Mikes kormányzásával a magyar katolikus reneszánsznak valóságos élhajója lett a Szombathelyi Egyházmegye. Bátran ki lehet ezt mondani, azzal együtt is, hogy ezzel a kijelentéssel gróf Mikes Jánost olyan emberekkel említjük egy lapon, mint a székesfehérvári püspök, Prohászka Ottokár, vagy az ismert sajtópáter Bangha Béla. Igaz a korszaknak nem volt ő olyan ismert személyisége, mint az előbb említett főpapok, de amíg ők elsősorban elméleti megalapozását adták Magyarországra újra evangelizálásának, addig Mikes Jánosnak a gyakorlati tettei voltak meghatározóak. A Szombathelyi Kis Újság, az Egyházmegyei Takarékpénztár,

a Martineum Könyvnyomda megalapítása, Szent Márton ereklyéjének 1913. évi hazahozatala, a Székesegyház, a szeminárium felújítása, az 1927-es egyházmegyei zsinat összehívása, számtalan plébánia, kurácia alapítása, több szerzetesrend egyházmegyei letelepítése mind-mind olyan történelmi események és tettek, amelyek méltók a megemlékezésre, s amelyek mind a mai napig kihatnak egyházmegyénk életére.

Gr. Zabolai Mikes János (1876–1945)
Egyházmegyénk 10. püspöke (1911–1935)

Míndeközben Mikes János olyan jeles papokat tudott nevelni az Egyház számára, akiket tudásuk, elhivatottságuk miatt ma is a legnagyobbak között tartunk számon. Közéjük tartozik a neves karnagy, Werner Alajos, a történész Géfin Gyula, a költő Székely László, s az ismert cserkészvezető, szombathelyi plébános, Szendy László, csak hogy a legismertebbeket említsük.

A Mikes-év programjait összeállítók, szervezők nevében annak a reményemnek adok kifejezést, hogy az eseményeken, programokon résztvevők kicsit jobban megértik mind a kor, mind pedig Mikes János személyének jelentőségét, s elfogadják azt, hogy a legnehezebb körülmények között, a legnehezebb időkben is lehet nagyot alkotni!

LITURGIA

Az egyházi év

Az adventi idő

Ipacs Bence

Októberi számunkkal befejeződött tízrészes sorozatunk, amelyben megismertünk a szentek liturgikus ünneplésének rendjével. Ez az ünneplési módunk szorosan a naptári napokhoz kapcsolódik. Ünneplésünknek van egy másik módja is, ez pedig az egyházi (vagy más néven liturgikus) év, amelyben felidézünk és átímadkozunk az üdvösség történetének eseményeit, adventtől Krisztus Király ünnepéig.

Az egyházi év kezdő napja advent első vasárnapja, amely a november 30-ra eső, vagy hozzá legközelebbi vasárnap. Ezzel a nappal kezdődik a karácsonyi ünnepkör adventi időszaka, és tart december 24-én estig. Ennek az időnek vasárnapjait advent első, második, harmadik és negyedik vasárnapjának nevezzük.

Az advent jelentése: úrjövet, amely jelentés két értelmet is kap. Egyrészt a karácsonyi ünnepekre való előkészület ideje ez, amikor Isten Fiának az emberekhez való első eljövételére emlékezünk. Másrészt azonban olyan időszak is, amelyikben ez a visszaemlékezés ráirányítja figyelmünket Krisztus történelemvégi, második eljövételének várására, amely még előttünk áll, s akár még földi életünkben is részesei lehetünk. Az erre való várakozás tölti ki az adventi idő túlnyomó részét, egészen december 16-ig. A várakozás, a készenlét lelkületét fejezik ki a hajnali, ún. rorate szentmisék. A liturgikus reform előtt ezeket a szentmiséket mindig a Szűzanya tiszteletére végezték, kezdőénekük pedig a „*Rorate caeli*” (Harmatozások egek) gregorián antifóna volt. A rorate név innen maradt fenn. Ma adventi köznapi, vagy a napi szentről mondott szentmisét végzünk.

Advent minden napjának külön liturgikus szövege van. A szentmise olvasmányai a Messiásról és a messiási időről szóló jövendölések, kiváltképp Izajás könyvéből, míg az evangéliumok utalnak az Úr eljövételére az idők végén, illetve Keresztelő Jánosra.

Advent második részében, december 17-től 24-ig bezárólag az Úr születésének előkészítésére, az „*első karácsonyra*” emlékezünk. Ekkor kerülnek sorra Máté és Lukács evangéliumának első fejezetei: az angyali üdvözlés, Mária látogatása Erzsébetnél, Keresztelő János születése. Ezekben a napokban a szentekről legfeljebb megemlékezés vehető.

Az adventi vasárnapokon nem énekeljük a Dicsőséget. Az oltár díszítésének valamint az orgona és más hangszerek játékának a visszafogottságot kell tükrözniük.

PÉLDAKÉP

Szent Imre herceg

Déri Péter

Szent Imre hivatása az, hogy eszményt hirdet: példája kihat századokra, s nemzetének nagyobb szolgálatot tesz, ha az erény uralmát benne biztosítja, mintha az országot arasznyi uralmával boldogítja – írja Prohászka Ottokár az egyik prédikációjában a magyar ifjúság védőszentjéről. Mily nagy igazságot mond ki ezzel a nagy püspök, mert minden bizonnyal nagy szüksége lett volna Szent Imre bölcsességére, politikai tisztánlátására, katonás kiállítására és szelíd, megértő szívére a XI. századi Magyarországnak, de a jó Isten szándéka egészen más volt.

Hősi példaképnek, etalonnak állította minden kor minden embere elé, szinte felszólítva a magyar családokat, hogy ilyen fiakat kell nevelni a nemzetnek, felszólítva a magyar ifjúságot, hogy Szent Imre példája szerint kell felkészülni a felnőtt életre, hogy az ő példáját követve kell keresni minden fiatalnak az élethivatását. Napjaink fiataljai is bátran követhetnék az ő életvitelét, hiszen ma nagyon aktuális az ő életpéldája.

Sajnos nem sokat tudunk teljes bizonyossággal róla, hiszen kevés pontos feljegyzés maradt ránk. A Képes Krónika és

Szent Imre herceg
Marosfalvi Antal festőművész festménye,
amely a szombathely-szöllősi Jézus Szíve
templomban látható

a különféle legendák Szent István és Boldog Gizella házasságában több fiúgyermekről beszélnek, akik közül kettőt név szerint is ismerünk: Ottót, aki valószínűleg még 1000 előtt született és korán meghalt, valamint Imrét, aki nagy valószínűséggel 1007-ben született Székesfehérváron. A róla szóló legendák eléggé kiszínezték személyét, hiszen szüzessége miatt évszázadokon keresztül valami nőies, finom, nem evilágból való alaknak írták le. Ezzel szemben a fennmaradt töredékek ennek az ellenkezőjére engednek következtetni.

Szent Imre nagy valószínűséggel erőteljes, férfias jelenség volt. Ez nem is csoda, hiszen ott csörgedezett ereiben az ősi Árpád vér, amely erejéről, hősiességéről, honfoglaló bátorságáról ismeretes. Nem kétséges az sem, hogy édesapja, Szent István, a kiváló hadvezér, erős uralkodó, ügyes diplomata trónjának várományosát megtanította mindarra, amelynek ő maga bőséggel birtokában volt és a hősi magyar hagyományban nevelte.

Szent Imre nevelésére nagy gondot fordítottak. Szent István király megfogadta a híres bencés apátot, Szent Gellért püspököt, a kor egyik legnagyobb műveltséggel és tudással rendelkező papját, aki hét éven keresztül nemcsak a különféle tudományok titkaiba avatta be Imrét, hanem mély lelkiségébe is. Így az imádkozó édesapa és édesanya mellett felnőtt az imádságot szerető és buzgón végző gyermek is.

A hagyomány arról beszél, hogy lengyel, horvát vagy görög származású nőt vett feleségül, azt azonban pontosan nem lehet megállapítani, hogy ki volt a felesége. Anynyi azonban biztos, hogy József-házasságban éltek, mert a legenda szerint Imre az egyik éjszaka a kápolnában tisztasági fogadalmat tett.

A történészek azt valószínűsítik, hogy Imre volt a győri csata győztes hadvezére, amikor II. Konrád német császár az ország ellen támadt, akkor ő vezette őseinket diadalra. István ekkor volt uralkodása csúcán, mégis úgy gondolta, hogy fiát koronáztatja meg maga helyett, hogy mellette állhasson és a még pogányság felé húzó főurakat így nevelje rá arra, hogy fogadják el fiát törvényes uralkodóul.

Amikor már készültek Székesfehérváron a koronázásra, akkor hozták a sajnálatos hírt, hogy a trónörökös megölte egy megsebesített vadkan. Lezárult egy ifjú élet, mégis fennmaradt immár közel ezer esztendeje követendő példaként, eszményképként.

Ahol mindig történik valami jó

Ellátogattunk a Brenner János Nevelési Központba

Némethné Tölgyes Ágota / H. Pezenhófer Brigitta

Szeptembertől újra gyerekzsivajtól hangos a Brenner János Nevelési Központ mindhárom épülete: Ismét elkezdődött egy új tanév. Az iskolában kétszáz felsős diák és százkilencvenegy alsós nebuló ült iskola-padba. Az első évfolyamon ötvenegy kisdiák ismerkedett egymással illetve az iskolával. Mint eddig minden évben, most is rengeteg program, számos rendezvény teszi még mozgalmasabbá, színesebbé a diákéletet.

Az őszi időszakban kicsik és nagyok kapcsolódnak be a Szent Márton püspök életét felidéző misztériumjátékba, amit az iskolások adnak elő nemcsak óvodásoknak, de a város minden érdeklődő polgárának is. Az esti lampionos felvonuláson saját készítésű lampionokkal vonulnak, és a hivatalos ünnepeken túl megemlékeznek még ismertebb szentjeinkről is.

Advent időszakában folyamatosan készülnek a Kisjézus születésére. A lelki feltöltődésen kívül ajándékokat készítenek a gyerekek, mézeskalácsot sütnek, műsorral várják a karácsonyt. A Szeretetésért minden osztály a saját készítésű portékáit árusítja, és a befolyt összeget jótékony célra ajánlja fel.

A farsangi időszakban zene, vidámság zengi be az épületeket, a gyermekek és szülei egyes keze munkáját dicséri a sok különleges és változatos jelmez, amit magukra öltenek néha még a tanítók, óvónők is.

Az iskola jó kapcsolatot ápol, és rendszeresen programokat szervez a kisebbeknek,

így az óvodásoknak. Januártól 4 alkalommal várják iskolára előkészítő foglalkozásokra a gyerekeket, és szüleiket. Amíg a tanító néni a gyerekekkel foglalkoznak, addig a szülők előadásokat hallgathatnak.

Tavasszal nyílt napra várják a szülőket, júniusban pedig természetismereti, valamint hittan táborral zárják az évet. Év közben a pedagógusok sokat kirándulnak a családokkal, túráznak, családi napokat tartanak.

A Brenner János Nevelési Központból eddig hiányzott a középfokú oktatás. Most folyik az előkészítése annak, hogy a következő tanévben beindítsák a nyolcosztályos gimnáziumi képzést. 2012 szeptemberében egy gimnáziumi osztályt indítanak ötödik osztálytól felmenő rendszerben az érettségig.

Ha sikerül a célokat megvalósítani, a Szombathelyi Egyházmegye intézményében óvodás kortól érettségizett fiataláig nevelődhetnek gyermekeink. Az óvodában, iskolában dolgozók azt szeretnék, ha a diákok, a nevelők és a szülők közösségét az Isteni szeretet ölelné át és nyújtana biztonságot mindenkinek.

És hogy mit üzenének a központ dolgozói a szülőknél, nagyszülőknél?

Okosan szeressék és szeretetben neveljék gyermekeiket, unokáikat! Beszélgessenek velük sokat, legyen idejük mindig meghallgatni őket! Fogják meg a kezüket, és vezessék azon az úton, amelyet Jézus jelölt ki számunkra úgy, hogy szülei élete követendő példa lehessen számukra!

RÖVID HÍREK

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsa ismét egyeztetésre hívta a katolikus, a református és az evangélikus egyház püspökeit, hogy az egyházi szolgálat közös feladatairól valamint aktuális társadalmi kérdésekről tárgyaljanak. A püspökök a júliusban elfogadott új egyházi törvényről, illetve annak hatásairól egyeztettek.

„Segítő kezünk és igehirdető szavunk együtt érje el a rászorulókat” – mondta Erdő Péter bíboros a Katolikus Karitászt 80 éves fennállása tiszteletére rendezett konferencián, rámutatva arra, hogy a jótékonykodás, irgalmas szeretet cselekedeteiben azt is meg kell mutatnunk, milyen célok érdekében cselekszünk. A konferencián kiderült: a katolikus segélyszervezet működése során sokszorosan bizonyított mind itthon, mind a világban.

Szüreti mulatságot tartott a görögkatolikus Szent Lukács Szeretetszolgálat Máriapócscon a munkatársainál az intézményeiben, valamint nevelőszülőknél élő gyermekek számára. Az egész napos rendezvényen közel ezren vettek részt. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Soltész Miklós szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkár is.

Jézus Krisztussal való kapcsolatunkat erősítheti a Hit éve, amelyet a Szentatya hirdetett meg – így vélekedik a német egyház. Zollitsch érsek szerint Isten életünk központja és célja. Meg kell találnunk újra hitünk alapjait, illetve tovább kell adnunk azt másoknak is.

A francia katolikus egyház könyvet jelentetett meg *Jézus családjában* címmel, amelyben utat próbál mutatni a családoknak, hogy a keresztlő ne maradjon elszigetelt vallási esemény a gyermek életében. A La Croix plébániákat keresett fel, hogy feltegye a kérdést, ők mit tesznek, hogy a családok a keresztlő után is visszatérjenek a templomba.

Trónutódlási reformba kezdett David Cameron brit miniszterelnök, az első lépések a katolikusokat sújtó diszkrimináción enyhítenének, így olyan uralkodója is lehetne az országnak, akinek házastársa katolikus. Az uralkodónak viszont anglikánnak kell maradnia, mivel ő az anglikán egyház feje. Megszűnne a fiú utódok trónutódlási elsőbbsége is.

Családdal a jövőért – a család az Egyház útja

A nagy misztérium: házasság és család

Bodorkós Imre

Sokszor és sokféle helyzetben hallottuk már a házasságról és a családról más-ként gondolkozó emberektől, főként a fiatalabb generáció képviselőitől a szinte szálólóigévé vált megjegyzést: Nem kötök házasságot, mert az nem más, csak egy papír. Talán sokszor nem is foglalkozunk az ilyen megjegyzésekkel, meghagyjuk az így gondolkodó embertársat ebben a vélekedésében.

Boldog II. János Pál pápa viszont nagy-szerűen világít rá az 1994-es család évre írt levelében arra, hogy milyen titokzatos valóságok szemlélhetők egy szentségi házasságban és az erre alapozott családban. A szentségek – tanítja a családok pápája – annak a szeretetnek a gyümölcsei, amellyel az isteni Vőlegény mindvégig szeretetett; azé a szereteté, amely szüntelenül tágul, árasztva az emberekre az isteni élet egyre növekvő részesedését. Szent Pál is így foglalja össze az efezusiakhoz írt levelében a családi élet témáját: nagy misztérium.

A házasság szentségében – amely egy férfi és egy nő életre szóló szeretetszövettségét jelenti – csodálatos dimenziót fedezhet fel nemcsak a házasság szentségét egymásnak kiszolgáltató férfi és nő, hanem a szentséget ünneplő Egyház is. A házaspár szentségi találkozása Krisztussal egyedi és misztériumteljes esemény. Nem csupán emberi megegyezés, közös gondolkodásmód fejeződik ki a házassági ígéletben, hanem maga a szeretetet ajándékozó Isten is különleges módon jelen van. A szentségi

házasság kegyelme által a házastársak Krisztusban találják meg szeretetük központját. A házastársak csak akkor képesek szeretni, ha részeseivé válnak az isteni szeretetnek, amely radikális igényekkel rendelkezik. E kijelentésekben a boldog pápa közérthető módon mutat rá arra, hogy milyen távol áll e szemléletmódtól az az elgondolás, amely nagyon is emberinek gondolja a házasságkötést.

A házastársak Istennel való találkozása nem egy statikus, azaz egy állandósult esemény – mutat rá a boldog Szentatya, hanem így fogalmaz – egy szüntelenül táguló ajándék. A házasságban élő ember meghívást kap arra, hogy az isteni szeretet újabb és újabb megjelenési formáit felfedezze. A házastársak számára az is egy nagy ajándék, hogy Isten oly módon válik forrássá és központtá számukra, hogy egy szüntelen, aktív közösségre hívja meg a szentségben a férfit és a nőt. A házastársi szeretet – ha aktív kapcsolatban áll a házaspár az Istennel – egy állandó gazdagodásnak, a kapcsolat szüntelen megújulásának, elmélyülésének lehet részese. Ha csupán emberi erőforrásra alapoznánk a házasságot, egy egykor elhangzó ígéletet, egy elhatározást tartanánk alapnak, akkor beláthatjuk, milyen ingatag lenne minden.

E megajándékozottságban nemcsak maga a házaspár, hanem az Egyház egész közössége is részesedik. Az isteni ajándékok az Egyház minden tagját gazdagítják. A számos jó házasság, harmonikusan élő csa-

lád az Egyház nagy családja számára is kincs, annak jele, hogy Isten a házasság és a család által egész népét szereti.

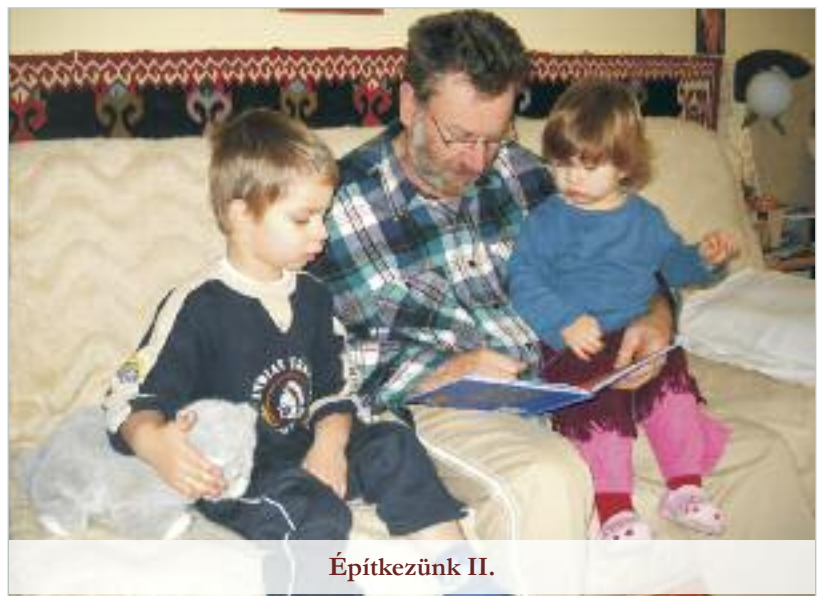
A nagy misztérium a házasságra alapozódó családban is megjelenik. II. János Pál pápa azt is tanítja, hogy az Egyház, Krisztus jegyeseként közvetlenebbül mutatkozik meg a családi Egyházban, a házastársi, anyai, apai, testvéri és a nemzedékek közötti szeretetben.

E kijelentés is bátorít minket. Sok értékes információt szerezhetünk a családdal való szociológiai vizsgálódások területén. Emberi szempontok alapján is egyre mélyebben megismerhetjük a család valóságát. Egy emberi erőfeszítéssel el nem érhető szintre azonban a hit látásmódja vezethet el minden családban élő krisztushívőt. A mi családuink megjelenési formája lenne minden esetlegességével, kudarcával, problémáival, szerény képességeivel annak a nagy titoknak, hogy Krisztus és jegyese között milyen a kapcsolat? – tesszük fel elfogódottan a kérdést. Igen, minden Krisztusra épülő, benne és általa megszentelődést kereső család egy ilyen hatalmas titok hordozója. Ez a tudat pedig különleges erőforrást ajándékozhat a nehézségek idején, és még bensőségesebbé, tartalmassá teheti a családtagok egyéni és a család közösségi istenkapcsolatát.

A nagy titok hordozóiként örömmel legyünk tudatában annak, hogy minden egyes házasság és család kitüntetett szereppel, küldetéssel rendelkezik.

Építkezünk I.

Építkezünk II.

A Család Éve alkalmából a Martineum Felnőttképző Akadémia fotópályázatot hirdetett *Egység a családban* címmel. A pályázat eredményhirdetésére október 8-án, a Családfesztivál alkalmával került

sor. A fotópályázat célja az volt, hogy a fotók bemutassák a család egységének értékeit és mindennapi tapasztalatait. A győztes fotók készítője: Göndics Jánosné Nagykanizsáról.

A család és az elhunyt családtagok

Tímár Károly és Róza

A mennyiben a kedves olvasó a család kapcsán fellelhető definíciók sorát várja, csalódnia fog. Nem lesz felsorolás, kimásolás és divatutánzás sem. Az egyszerű ember vallomása lesz, érzéseiről, környezetéről és a mindenségben lévő helyéről.

Születésem utáni első emlékeim az ízekhez, az illatokhoz, a meleg, simogató biztonságához kötődnek. Egy elválaszthatatlan kapocs, aki minden szükségemben segített, akinek a kézzelfogható közelsége jelentette az élhető világot. Ő volt az édesanyám. Ő segített nekem, hogy növekedvén felismerhessem világunkban a Teremtő keze nyomát, és irányt mutasson a hozzá vezető kapcsolatomban elmélyítéséhez. Volt egy társam, akire olyan szépen szokott nézni. Őt kezdetben nem láttam olyan gyakran, mert távol dolgozott, de édesanyám sokszor emlegette jóságos szavakkal. Ha hazatért, szenvedélyesen, de mégis gyengéden ölelgetett, sokat énekelt és játszott velem. Ő volt az édesapám. Sok dolgot megtanultam tőle. Szerette a természetet, a fákat, az állatokat. Sohasem akart taníttatni, mégis mindig csüngtem rajta és csodáltam az emberekhez való szívélyes viszonyát. Ők ketten a megosztott szeretetet olyan bőven adták nekünk, gyerekeknek, hogy testvéreimmel emiatt nem kellett egymásra irigykednünk, féltékenykednünk. A nyitott, tanúságtevő imaéletük, a szentmisék és a val-

lasi ünnepek fontossága kiváló útmutató volt. Rendet és rendezettséget követelt tőlünk, és védelmet nyújtott a világ hívságai ellen. Ezt csak később értékeltem igazán, amikor a feleségemmel már mi is gyermekeink életútját igazgattuk.

Azon az úton, ahol az életünk kiteljesedik, csak úgy tudunk haladni, hogy az Istennel való kapcsolatunkban megértjük a helyes irányt. Édesapámék minden munkájukat a Jézus nevében kezdték, és hálával fejezték be.

Ezt az örökséget úgy adták át, hogy észre sem vettük. Ez tette megbonthatatlaná, egymást szeretővé, mégis befogadóvá a családunkat. Ezt éljük napjainkban, gyermekeink házasságkötése után is. Ez az értékrend a meghatározó a szoros környezetünkben. A testvérek, unokatestvérek, barátok mind-mind a nagy családunkhoz tartoznak. Törődést, biztonságot és védelmet jelentünk egymásnak az úton maradáshoz, az isteni úton maradáshoz.

Az Édesek már elmentek, de mégis halljuk a hangjukat, érezzük, értjük a mosolyukat. Ki-kilátogatunk a temetőbe, hogy emlékezzünk. Unokáinknak mesélünk róluk, hogy ők is tudják: az Édesek voltak az életadók, a gyökerek, a jövőbe mutatók. Az ő emléküket és életútjukat az, ami tőlünk is tiszteletet és hálát sugall, mert velük együtt teljes a családunk.

Halottak napjára

Tímár Károly

Menj utadon kicsi gyertyaláng,
Vigyél hírt e földi világból.
Adj sugarat az emlékezetnek,
S illatot krizantém virágból.

Vidd reménylő fényeddel
A sóhajt, az ölelést.
Vidd összekulcsolt kezünk
Tétova melegét.

Segíts, hogy lélekben
Azokhoz költözzünk,
Kik elvitték életünk
Egy-egy szeptét.

Elnémul a hangunk,
mégis mennyi gondolat...
Emlékeink egymást követik.
De bármilyen fájdalmas a sötét sírhalom,
Az elmúlás itt újjászületik.

Ima elhunyt szeretteinkért

Istenünk, gondviselő édes Atyánk! Szomorú szívvel és vigasztalást kereső vággyal jöttünk hozzád ebben az órában is.

Lelkünkben itt élnek ma is, akik eltávoztak, szellemük, lelkük itt él közöttünk. Ilyenkor, halottak napján újra és újra megértjük, hogy a halállal nincs vége mindennek, nem szakad el minden kötelék, amelyet az élő és a halott között a hit, a példaadás, a remény és a szeretet szálai kötöttek össze.

Istenünk, áldd meg emlékeinket, töröld le könnyeinket. Erősítsd meg hitünket abban a tudatban, hogy nincs mitől rettegnünk, mert akár éljünk, akár haljunk, mindig a tied vagyunk. Szeretettedtől semmi nem szakaszthat el sem életünkben, sem halálunkban. Halottaink porainak adj csendességet, zavartalan pihenést, lelkünknek örök üdvösséget atyai kebleden. Ámen.

Nagyközönség előtt a szalézi festménypályázat pályaművei

P. Csány Péter / Martinus

A Szent Kvirin Szalézi Plébánia által kiírt és az egyházmegye honlapján is meghirdetett Don Bosco-festménypályázat lezárult. A 15 beérkezett mű között több nagyszerű alkotás és koncepció okozott kellemes meglepetést a megrendelő és az értékelő zsűri számára. A határidőre beérkezett, majd pár héttel később a hat tagú zsűri által elbírált pályaműveket nyílt tárlat keretében kívántuk hozzáférhetővé tenni az érdeklődő és műkedvelő nagyközönség számára. A színháztermünkben megtekinthető kiállítás október 5-i megnyitóján a pályázatkiíró P. Csány Péter plébános, rendházigazgató mellett segítői és szakmai tanácsadói, Torjay Valter művészettörténész és Tóth Csaba festőművész köszöntötte a 70-80 megjelentet, és mondott ünnepi bevezetőt és köszöntőt.

Templomszentelés Teskándon

Vass Károly, Vassné Kondor Valéria / Martinus

Dr. Veres András megyéspüspök október 8-án, a 15 órakor kezdődő szentmisében szentelte fel a Teskándon felépült, új Szent Család-templomot. Az ünnepi eseményre a helyi lakosok mellett szép számmal érkeztek hívek a környező településekről és Zalaegerszegről. Püspök atyát a helyi képviselőtestületi üdvözlés után Tóth István Jánosné polgármester asszony is köszöntötte. A templomkulcs átadását követően kezdetét vette a szertartás. A falak, az új oltár és oltárkép, az ambó, a tabernákulum is megszentelésre került a szentmise keretében. A Te Deum eléneklése után az építetők köszönetet mondtak a kivitelezőknek és minden támogatónak. Az ünnep fényét emelte a zalaegerszegi Mária Magdolna Plébánia énekkara és Tóth György karnagy úr közreműködése.

Mindszenty Tehetségkutató Szavalóverseny

Illés Csaba / Martinus

Iskolánk gimnáziumának humán munkaközössége Tóth Csilla tanárnő szervezésében a tanév elején szavalóversenyt hirdetett az irodalomkedvelő és versszerető középiskolás diákok számára. A cél a versek megszerettetésén és a művészi élményen túl a szavalásban tehetséget mutató tanítványaink felkutatása volt. Az október 12-i megméretésre jelentkezők egy kötelező és egy szabadon választott verssel készültek. A szavaltatok elhangzása után a zsűri – Pap Lujza színművésznő, Mohos István magyar szakos középiskolai tanár és Major Zsolt színművész – ismertette a nap eredményeit. Első helyezett lett Pahocsa Júlia (12.a) és Standi Mónika (10.b), második helyezést ért el Kalmár Ágnes (10.b), harmadik helyen végzett Korcsmár Flóra (11.b).

Időszaki kiállítás az Egyházmegyei Könyvtárban

Martinus

A Magyar Katolikus Kultúra Napjai rendezvénysorozat keretében és a Mikes-émlékév alkalmából október 4-én időszaki kiállítás nyílt az Egyházmegyei Könyvtárban A világjáró megyéspüspök címmel. A kiállítást H. Simon Katalin, az Egyházmegyei Könyvtár munkatársa rendezte. Az idei évben ünnepeljük centenáriumát gróf Mikes János szombathelyi megyéspüspökké történt kinevezésének. A világjáró megyéspüspök című tárlat egyházmegyénk egykori főpásztorát, gróf Mikes Jánost, mint utazó püspököt mutatja be az érdeklődőknek. A kiállítás megnyitón részt vett dr. Konkoly István nyugalmazott me-

gyéspüspök, Brenner József, az egyházmegye spirituálisja, dr. Perger Gyula plébános, püspöki referens és Bakó Balázs egyháztörténész. A megnyitón Brenner József spirituális atya arról szólt, hogy miért érdemes, miért kell egy papnak utazni. Bakó Balázs egyháztörténész, Mikes-kutató röviden szólt Mikes püspök életéről, családjáról, majd hosszabban beszélt az egykori megyéspüspök utazásairól. A kiállítás anyagát megtekintve nemcsak az utazó püspök életét, utazásait, ismerhetjük meg, hanem kibontakozik előttünk a modern, széles látókörű, rendkívül intelligens főpásztor személyisége is. A tárlók családi fotókat, korabeli dokumentumokat, sajtótermékeket, személyes tárgyakat, az utazásokon készült eredeti fényképeket sorakoztatnak fel az érdeklődők előtt. A kiállítás 2012. március 31-ig tekinthető meg.

Martinus záródiplomát Andocsra és Somogyvárra

Martinus

Szombathelyről és Szentgotthárdról is 100-100 záródiplomát látogatott el Andocsra és Somogyvárra október 15-én. Déri Péter püspöki titkár, kollégiumi prefektus, Ipacs Bence, a Martinus főszerkesztője, szentgotthárdi káplán és Molnár János szentkirályi plébános kíséretében először az andocsi kegytemplomba látogattunk, ahol a helyi plébános irányításával megismerkedtünk a templom történetével és szentmisén vettünk részt. A szentmisét követően megtekintettük a Mária Múzeumot, ahol közel 258 különböző Mária-öltözetet őriznek. Andocstól elbúcsúzva Somogyvár felé vettük az irányt, ellátogattunk a történelmi emlékparkba, keresztutat jártunk, végül napunkat közös imádsággal, énekkel és a helyi plébános jókívánságaival a somogyvári templomban zártuk.

Plébániai családi nap Rumban

Horváth István / Martinus

A rumi Szent László Plébánia október 15-én családi napot szervezett. A találkozón szép számmal megjelentek a plébánia családjai, az óvodásoktól kezdve az idősekig minden korosztály képviseltette magát. A találkozó kezdetén a helyi polgármester, a plébános és az egyházmegyei családreferens atya köszöntötte a jelenlévőket. A templomi kórus éneke emelte az ünnep fényét. A kisebbek kézműves foglalkozásra mentek a helyi óvónőkkel és hitoktatókkal, a felnőttek pedig először Bodorkós Imre atya előadását, majd a zalaegerszegi dr. Marx Gyula és felesége, Erzsébet tanúságtételét hallhatták. Délután kiscsoportos beszélgetések következtek, majd Varju Gábor káplán a helyi plébánossal együtt mutatott be szentmisét a családokért a plébániatemplomban.

RÖVID HÍREK

Ifjúsági lelkinapot tartottak a Főplébánia Batthyány termében október 1-jén. Az elmélkedések, közös imádságok, tanúságtételek, kiscsoportos foglalkozások keretében a megjelent tizenhét fő megtapasztalta a keresztény kérügma erejét. A lelkinap fő hozadéka, hogy megalakult a Loreto ifjúsági közösség a Premontrei Gimnáziumban.

Komplex fenntartói ellenőrzést végeztek október 12. és 14. között a sárvári Szent László katolikus iskolában, amelynek célja az intézményben folyó oktató-nevelő munka jól működő folyamatainak megerősítése, a fejlesztendő területek kijelölése volt. Országos szinten 2001 óta tartanak a katolikus tanintézményekben ötévente visszatérő vizsgálatokat.

A Szombathelyi Egyházmegye által benyújtott TÁMOP-3.2.11/10-1-2010-0155 *A Vasvári Káptalantól a Szombathelyi Egyházmegyéig* című pályázat segítségével az idei évben teljesen új alapokra helyezi az egyházmegyei levéltár közművelődési tevékenységét. A levéltár munkatársai a Vasvári Domonkos Kolostor Alapítvánnyal azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy szorosabbra vonva az iskolákkal való együttműködésüket, modern pedagógiai eszközök segítségével próbálják megismertetni egyházmegyénk történetét. Mindezt játékos formában, szakkörök, témanapok, versenyek segítségével teszik. (Ennek egy állomása volt a 28-ai Mikes János és a Szombathelyi Egyházmegye című vetélkedő is.) A pályázat segítségével meg fog jelenni egy, az egyházmegye történetét bemutató könyv, s annak segédletként egy munkafüzet, amelynek célja, hogy összekapcsolják a diákok számára az egyházmegye történelmi eseményeit az iskolai történelemoktatás során tanultakkal. Fejlesztik a levéltári foglalkozások segédeszközait is. Segédtudományi munkafüzet, nemes másolatok készülnek, így biztonságosan lehet majd elemezni diákokkal a forrásokat. Dossziét állítanak össze olyan levéltári anyagokból, amelyekkel könnyebben lehet bemutatni a gyermekeknek a jelentősebb események hátterét, forrásait. Mindezen tárgyi fejlesztések mellett a levéltár új közművelődési programot készített annak érdekében, hogy a tárgyi fejlesztések szakmai tartalommal töltsenek meg. A beruházásnak köszönhetően – a levéltár munkatársainak reménye szerint – a 21. század gyermekének játékos formában, érthetően mutatják majd be a Szombathelyi Egyházmegye múltját.

Egy földrész, amely élni akar

Németh Zoltán

Az év elején, amikor XVI. Benedek pápa a következő Püspöki Szinódus témájául az új evangelizációt, a missziós lelkület megerősítését tűzte ki, néhányan még nem gondoltuk, hogy egészen kézzel fogható módon tapasztalhatjuk meg a krisztusi hit új lendületét. Augusztus végén négy pap és öt világi indult Hirth Vilmos atya vezetésével háromhetes misszióba, az ő egykori missziós területére, a ma hétmilliós Paraguayba, ahol az atya harminc évig szolgált.

A dél-amerikai országról az átlag magyaroknak nagyon kevés információja van. Legfeljebb annyi, hogy futballcsapatuk előkelő helyen végzett a világbajnokságon, s a legutóbbi kontinensbajnokságon is. Obligado, Asunción, Caacupe, Ciudad el Este városok azonban maradandó emléket jelentenek azok számára, akik eljuthatnak ebbe a hazánk területénél négyszer nagyobb országba. E földrész éltető ereje a fiatalság. Nem véletlenül jelölte a következő Világifjúsági Találkozó színhelyéül a Szentatya Rio de Janeiro-t, a brazil nagyvárost, ahol utunk végén négy napot töltöttünk. A missziós út lelkületét jól meghatározta az a mondat, amelyet az egyik Magyarországon járt paraguayi hívő mondott: „*Az nem tetszett az önök országából, hogy hiányoznak a gyermekek.*”

Paraguay hasonló gazdasági nehézségekkel küzd, mint hazánk. A keresztény remény (a lakosság 91 %-a katolikus) azonban élteti őket. Nincs családi pótlék, a bérek nagyon alacsonyak. Mégis a legtöbb családban, az értelmiségieknél is természetes, hogy 4-5 gyermeket nevelnek. Örömteli arcokkal találkozunk, bárhol jártunk. A nagyobb városokban láthattuk, hogy több helyen is nagyobbítják az 50-70 éve épült templomot. Szinte minden városban épülnek a templomok mellett a kö-

zösségi házak, hittantermek, hiszen iskolai hitoktatás nincs. Az iskolások hétköznap a tanítás után mennek hittanórákra, majd rögtön utána szentmisére is.

Más a helyzet az őserdőkben élőknél, akik tanyaszerűen laknak kis faházakban, egymástól elszigetelve. Számukra az egyetlen találkozási hely a gyönyörűen felépített és gondozott templom. Két napot töltöttünk Argentínában Varga János verbita atyánál, San Andresitóban. Szerzetes testvérünk plébániájához több mint harminc ilyen kis erdei kápolna, templomocska tartozik. Az embereknek van idejük 10-15 km-t is gyalogolni a szentmiséért, a közösség építéséért. Igaz őket még nem fertőzte meg a modern technika, a mobiltelefon, a számítógép, a televízió, hiszen sok helyen még villany sincs.

Utunk során a legváratlanabb esemény az volt, amikor egy reggel, az asuncioni szerzetesház ebédlőjébe, minden protokollt és biztonsági előírást mellőzve, besétált Fernando Lugo köztársasági elnök, aki napjainkban Dél-Amerika egyik legellentmondásosabb vezetője. A verbita szerzetes, majd püspök három évvel ezelőtt lett az ország első embere. A Szentatya laicizálta, felmentette a püspöki szolgálat alól. Az elnöki dolgozószoba félhomályában egy nagyon magányosnak tűnő embert láttunk. A biztonsági emberek nem kis meglepetésére fél percre kinyitotta az erkélyajtó sötétítőjét, ahonnan a nyomornegyed ablakai és a hadiflotta géppuskacsövei merevedtek rá. Ezért sem véletlen – a szerzetesek elmondása szerint –, hogy rendszeresen visszatér az egykori rendházba pihenni, feltöltődni, a szebb jövőt tervezni.

A másik meglepetés a Ciudad el Este-i egyházmegye szemináriumában tett rövid látogatás volt. Ennek az egyházmegyének 120

kispapja van. A kispapokkal egyébként már két nappal korábban, a székesegyházban is találkoztunk. Paraguayban nagyjából azonos az egyházmegyei száma, mint hazánkban. A város szélén lévő szemináriumban hasonló körülmények között élnek a kispapok, mint itthon. E helyen is folyik egy új épületszárny kialakítása, hogy minél jobb körülményeket biztosítsanak a következő papi nemzedék számára.

Zarándokutunk utolsó napjait a 12 milliós Rióban töltöttük. A hatalmas metropoliszban a Cristo Corcovado hegy, a Megváltó Jézus monumentális szobrával, a harminc emelet magasságú katedrális, a Cukorsüveghegy, az újjáépülő Maracana stadion, a katolikus TV csatorna egész napos adása jelképei annak az élni akarásnak, ami Dél-Amerikát jellemzi. Köszönet érte a Teremtőnek!

SZENT MÁRTON PÜSPÖK ÉLETE

Márton, Marmoutier alapítója és apátja

Egyházmegyénk szülöttének és védőszentjének életrajzát Sulpicius Severus (363 k. – 420 k.) írta meg „*Vita Martini*” (Szent Márton élete) címen. Rovatunkban ebből közlünk részleteket.

Hogy püspökké szentelése után milyen és mennyire kiváló életet élt, annak elmondása valóban meghaladja erőmet. Állhatatosan kitartva ugyanaz maradt, ami volt: szívében alázatos, ruhája szegényes. Úgy töltötte be nagy tekintéllyel és kegyelemben a püspöki méltóságot, hogy a szerzetesi élet-eszményt és erényeket nem adta fel. Egy ideig a temploma melletti kis cellájában lakott, majd midőn már nem tudta elviselni a látogatók zavaró sokaságát, a városon kívül körülbelül két mérföldnyire remeteséget épített magának. Ez a hely annyira elhagyatott és magányos volt, hogy nem kívánta már a sivatag magányát. Az egyik oldalról ugyanis egy meredek sziklafalú, magas hegy vette körül, a sík területet pedig a Liger (Loire) folyó kissé visszahajló kanyarral zárta el, csak egyetlen és szűk úton lehetett megközelíteni. Márton kis cellát ácsolt magának fából, és a testvérek közül sokan ugyanezt tették, a legtöbben azonban a felettük magasodó hegy üreges szikláiban készítettek maguknak remetelakot. Majdnem nyolcvan tanítvány élt ott, akiket a szent mester példája nevelt. Senkinek nem volt magántulajdona, mindenük közös volt. Sem venniük, sem eladniuk nem volt szabad, mint ez a szerzeteseknek a szokása. Mesterségekkel nem foglalkoztak, kivéve a másolást, amelyet a fiatalabbakkal végeztek, az idősebbek csak az imádságnak éltek. Ritkán hagyták el a cellájukat, csak amikor az imádság helyére gyűltek egybe. Ételt mindnyájan közösen, a böjt órája után vettek magukhoz. Senki sem ivott bort, csak akinek a betegsége miatt szüksége volt rá. Legtöbben teveszorból készült ruhát hordtak, a puha ruhából készült viselet vétségnek számított. Ezt annál inkább csodálatra méltónak kell tartanunk, mert sokan közülük előkelő származásúak voltak, akik bár egészen másként nevelődtek, mégis ilyen nagy alázatosságra és türelemre jutottak el. Többeket közülük később püspökként láttunk viszont, de melyik város vagy egyház ne kívánt volna magának Márton monostorából főpapot?

IRODALOM

Séták a lélekben

Szauer Ágoston

Önmagában is izgalmas, hogy Székely László apát úr a 19. századból, a Monarchia idejéből érkezett köztünk, s többségünknek mégis kortársa volt, hiszen éppen idén húsz esztendeje, hogy eltávozott közülünk. Csaknem százévnnyi földi lét adatott neki, s miközben papi szolgálatát pályájának minden állomásán szeretet övezte, költői tehetségével is sokoldalúan szolgált. Több műfajban írt, fordított, fontos szerepet játszott a régió irodalmi életének szervezésében. A Weöres Sándor által is elismert, született költői tehetsége mellé nagy műveltségű, igényes paphoz méltóan mindent meg is tanult, amit a versírás technikájáról tudni kell, ezt mutatják verseskötetei, amelyek még a 20. század első felében jelentek meg. Sorai tehát a ma olvasói számára nehezen hozzáférhetőek, ezért is üdvözlendő dr. Veres András püspök úr és a Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó törekvése: tegyük ismét közkinccsé, örököltük át az új évezredbe Székely László költészetét.

A nemrég megjelent *Séták a lélekben* című válogatás a hagyományokat tisztelő, de a Nyugat újításait is magába fogadó, sokhangú, mégis egyéni versvilágot mutat. Lapozzunk bele a kötetbe!

A *bója* című költeményben így szólal meg a szilárd hitű ember:

*Lelkemet a hitembe kötöttem,
Mint hajósok a bóját.
Azóta az én sorsomat
Mozdíthatatlan erők őjják.*

*Így lettem jel minden hajónak,
Partot kereső érkezőnek.
Aki rám tekint, tudja célját
S baj nélkül jó meg.*

Az *Isten háza* című versében vall így a diplomáról a pap-költő:

*Uram, szerettem házad ékességét,
Az oszlopok közt meghűződő csendet,
A hallgatag, a mélybeszédű békét.*

*Megszerettem hűs csarnokod homályát,
Ívei vágyas égbe nyújtózását,
Melyek merészek, mint az égi pályák.*

Többször találkozhatunk a természetre szeretettel rácsodálkozó hanggal, így a *Síkság* című írásban is:

Székely László (1894–1991)
apát-plébános, költő

*Sík színén vízi pókok kúsznak,
Pajzán szitakötők örülnek,
S a rekekenő kék júliusban
Engem is boldog érzés ül meg.*

*Nem lehet zuga a világnak,
Abol szép csoda ne teremne,
Hol Szépség Úrnő tündérlábon
Ne jönne velünk szembe.*

Néhol a szorongó, önmagával viaskodó ember szólal meg pontos lélekrajzzal:

*Kora tavasszal, késő őszön
Mindig magammal kergetőzőm,
Verítékezve, könnyet ontva,
Mint csodaszarvast űző őszám.*

*Ködön át látom: az a másik
Oly hatalmasnak, szépnek látszik,
Bár formázza szomorú orcám
A legutolsó arcvonásig.
(Mindig magammal kergetőzőm)*

Hogy mit remélt költői életműve kapcsán Székely László? Erről olvashatunk *Verseskötetemre* című költeményében, melyet mintha csak a nemrég megjelent válogatás bevezetőjének rendeltek volna meg tőle a könyv létrehozói:

*Kis könyvecském, tán száz év múlva,
Szegény kis gramfon-lemez,
Valaki eljön s felfedez.*

*Valaki jön a nagy könyvtárba,
Elállt szíveket exhumál,
S poros lapok közt rádtalál.*

Az utókor számára ezt a rátalálást, felfedezést könnyíti meg a válogatott versek megjelentetése. Reményeink szerint e kiadvány is hozzájárul ahhoz, hogy Székely László méltó helyre kerülhessen a régió irodalmának történetében.

Áraszd a fényt!

Salamon Viktória

A Sylvain Gilardeau által 2009 februárjában létrehozott *Spreading Light*, vagyis *Áraszd a fényt!* web rádió keresztény fiatalok számára sugároz zenét. A műsor francia és angol nyelvű keresztény előadók kínálatából merít. A történet érdekessége, hogy a web rádiót egy mindössze 15 éves fiú hozta létre.

Rap, rock, reggae, pop, electro... A Sylvain Gilardeau által elindított rádióadón mindenféle műfaj szerepel. A rádióadó teljes műsoridőben modern keresztény zenét sugároz, és bár a hangszereknek nincs vallásuk, a dalok szövege képes az Evangéliummal összhangban lévő üzenetet közvetíteni. A 15 éves kamasz és a rádió nem mindennapi történetéről a *La Croix* című francia lap számol be.

Sylvain Gilardeau hétvégeként válogat a többi rádióadó zenéi közül. Az ehhez szükséges technikai felszerelést a *Radionomy* nevű, web rádiókat összefogó belga társaság bocsátotta a rendelkezésére, ahogy minden olyan eszközt is, amely lehetővé teszi, hogy a fiú a hét minden napján 24 órában sugározhasson. Reklámokért cserébe ez a társaság még az előadóknak fizetendő, évi ezer eurót kitevő jogdíjak kifizetését is átvállalta a *Spreading Light*tól.

A kamasz fiú további szolgáltatásokat is nyújt a hallgatók részére: interjúkat készít az előadókkal, amelyeket a Francia Katolikus Rádió stúdióiban vesz fel, valamint tájékoztatást ad a keresztény zenei koncertekről.

A web rádiónál a megalakulása óta harmincezer hallgatói csatlakozást regisztráltak, a napi átlagos hallgatottság pedig 90 óra. A *Spreading Light* fokozatosan kezd megalapozni ismertségét, olyannyira, hogy már a lemezkiadó cégek is szívesen küldik el albumaikat az ifjú Sylvainnek, hogy még a hivatalos megjelenés előtt játszhasssa őket.

Bár a rádió „*rányítja a szemét a világra, és önbi-zalommal ajándékozza meg*”, Sylvain nem feledkezik meg a tanulásról sem. Jelenleg középfokú tanulmányait végzi a vannes-i Sainte-Anne-d'Auray Gimnáziumban.

Mindenszentek vagy halloween?

Németh Erika SSS

Egyre gyakrabban találkozhatunk környezetünkben Mindenszentek előestéjén halloween partira szóló meghívással, ahol az emberek nem csupán töklámpást készítenek, amit mi magyarok is évszázadok óta, hanem szellemnek, boszorkánynak öltözködve mókáznak. Gondolom, legtöbben a móka kedvéért vesznek részt ilyen partin, amihez főként az amerikai filmek adnak ötletet. Minden bizonnyal hasznosabb lenne saját kultúránk elmélyítése, hiszen az tudja a másét is értékelni, aki ismeri a sajátját. De tudjuk-e mi is az eredete, miről szól ez a nap, és mennyire egyeztethető össze katolikus voltunkkal?

Mi ugyan Amerikából vettük át, de eredete egy ősi kelta ünnepre vezethető vissza. Írországban és Skóciában élő törzsek ezen a napon ünnepelték az újévet, vagyis a nyár végét, és ilyenkor egyszerre hódoltak a napisten és a holtak ura előtt. Hitük szerint ugyanis ezen a napon tért vissza a földre azoknak a bűnösöknek a lelke, akik az elmúlt esztendőben haltak meg. Megfelelő áldozatok bemutatásával ezen a napon engesztelést lehetett szerezni az elhunytaknak, hogy átkelhessenek a mennyországba.

A halloween lényegében a boszorkányság és az okkultizmus egyik legnagyobb ünnepévé vált. Megünneplésében való részvétel közvetlenül is okkult tevékenységekhez vezethet, avagy ezekre nyitottá teheti az embert. A legkevesebb, amit a halloweenról elmondhatunk: támogatja a pogány praktikákat és filozófiát, a szellemhitet. Talán túl-

zott aggodalmaskodásnak tűnhetnek a fenti sorok, de hallhattunk gyilkosságokról, amikor a gyilkos azzal indokolta tettét, hogy egy belső hang ösztönzésére tette.

A katolikus hit tanítása a szellemekről világos: Isten a teremtetlen, önmagától létező tiszta szellem, aki a láthatatlan világhoz tartozó értelmes, szabad akaratú angyalokat teremtett. Az ember lelke is szellemi természetű, amit az Isten a fogantatásunk pillanatában teremt, és örök életet ajándékozott neki. Az angyalok nem mind maradtak hűségesek Istenhez: akik fellázadtak Isten ellen őket hívjuk gonosz lelkeknek, ördögöknek. Bármely szellemekkel való kapcsolatunk, halottidézés, jóslás, stb. azt a veszélyt rejt magában, hogy a gonosz lelkekkel kerülünk kapcsolatba, akik nem az ember örök boldogságát, hanem örök szenvedését akarják.

November elseje, mindenszentek, a mennyországba jutottak ünnepe. Ők a megdicsőült Egyház, közbenjárhatnak értünk Istennél.

November másodika a halottak napja, amikor minden elhunyra emlékezünk, és imádkozunk értük, hogy ők is eljussanak az üdvösségre. A tisztítóhelyen lévők a szenvedő Egyházat alkotják. Mi, a földön élő emberek pedig a küzdő Egyház vagyunk, akik üdvösségükért küzdenek.

Akinek fontos a lelki békéje és az üdvössége, az ne tegye ki veszélyeknek. Szent Pállal vallo, mindent szabad, de nem minden használ.

Valóban egy ilyen ünnepre van szükségük a mai embereknek?

Napjaink szentjei:

Clemente Vismara, aki tízezer gyermeket nevelt fel Burmában

Salamon Viktória

Clemente Vismara burmai misszionárius atyát 2011. június 26-án avatták boldoggá Milánóban. Nem volt vértanú, szerzetesrendet sem alapított: az isteni gondviselésbe vetett hite és az emberek iránti lángoló szeretete azonban megváltoztatta körülötte a világot.

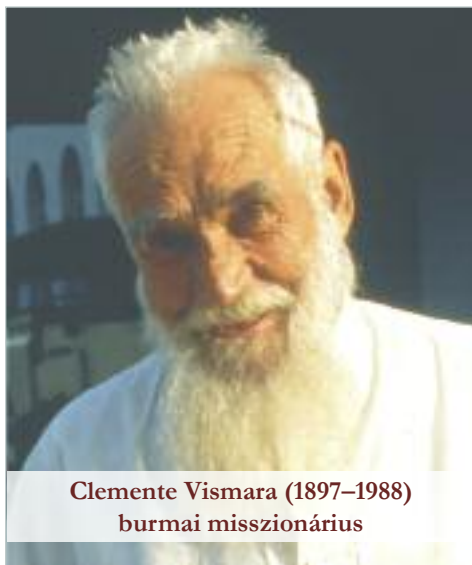
1897-ben született, részt vett az első világháborúban, szolgálata révén még kitüntetésben is részesült. Ám közben megértette: „*az élet csak akkor értékes, ha másoknak adjuk*”. Pap és misszionárius lett, és 1923-ban Burmába ment a Pápai Missziós Művek által. Mong Linbe küldték, Laosz, Kína és Thaiföld határára.

Rövid idő alatt három plébániát hozott létre, járta a vidéket, gyógyszert vitt az embereknek, alkalmazkodott szegényes életmódjukhoz. Magához vette az árva, elhagyott gyermekeket, olykor meg is vásárolta őket szüleiktől, hogy megváltsa őket a nyomortól. Árvaházat alapított, amely mindig zsúfolásig telve volt. Hosszú élete alatt folyamatosan 200-250 gyermek vette körül, akikről teljes mértékben ő gondoskodott. Élete során tízezer gyermeket nevelt fel! Nem véletlen, hogy a gyermekek védőszentjének nevezik, és csodák történnek általa a kicsinyekkel és a családokkal.

Lassacskán kialakult körülötte az Egyház: a világ egy olyan sarkában, ahová csak az ópiumkereskedők, a varázslók és a gerillák teszik be a lábukat, ahol turisták véletlenül sem fordulnak meg.

Iskolákat alapított, kápolnákat épített, műhelyeket hozott létre, rizsföldeket ültetett be, öntözőcsatornákat épített; ácsnak, szerelőnek, kőművesnek tanította ki

az embereket; új növényeket hozott be az ültetvényekre. A Gyermek Mária szerzetesrendbe tartozó olasz nővérek segítettek a munkáját. Clemente atya mindenkivel beszélgetett, békét teremtett falvak és törzsek között, a nomád törzseket letelepítette. Ma már iskolába járnak, vannak egészségügyi szolgáltatásaik, saját orvosaik, ápolóik, tanáraik, papjaik, civil hatóságaik. Clemente atya 1988-ban, 91 éves korában halt meg. „*Ma mindannyian ettünk, holnap majd az Úr gondoskodik rólunk*” – szokta mondani.

Clemente Vismara (1897–1988)
burmai misszionárius

Ő Burma-Mianmar első szentje. Burmában, a jelenlegi Mianmarban közel 200 misszionárius dolgozott már, a tizennégy egyházközségből hatot ők alapítottak, 300 000 embert kereszteltek meg. Abraham Than, Keng Tung püspöke hangsúlyozta, hogy sok szentéletű misszionárius élt Burmában, de egyiküket sem veszi körül olyan hódolat a nép részéről, mint Vismara atyát.

A szombathelyi Szent Márton-templom

Egyházmegyénk kegyhelyei

Szent Márton-templom és Látogatóközpont

Németh Gábor

November 11-e Szent Mártonnak, Szombathely város szülöttének ünnepnapja. Tisztelete már a VI. századtól kimutatható Európában, de 1096 óta Magyarországon is jelen van.

A későbbi tours-i püspök 316/317-ben született Savariában. Ekkor már jelentős számban éltek keresztények a városban. Savaria keleti temetőjében temették el Szent Quirinus vértanú püspököt, akinek sírjánál hamarosan kialakult kultusza. Az V. században Quirinus testét Rómába vitték, így a szent már kialakult kultuszát folytatta a helyi keresztény közösség körében Márton tisztelete. Quirinus egykori végső nyughelye pedig, mint Szent Márton szülőháza vonult be a keresztény köztudatba. Az egykori sírkápolna a mai Szent Márton-templom helyén templommá bővült. Itt Szent István kori cölöpszerkezetű fatemplom nyomaira bukkantak a szakemberek. Ezt az épületet Szent László korában egy félköríves szentélyzáródású téglatemplommá építették át. A Szent Márton-plébániatemplomot 1298-ban említi először oklevél. A templom előtt található az a kút, amelynek vizével a hagyomány szerint Szent Márton megkeresztelte édesanyját. Első okleveles említése egy 1360-as oklevélben történik, ahol határjelként szerepel.

1638-ban Draskovich György győri püspök a templomot a domonkos rendnek adta. A rend egy nagyméretű templom építését kezdte meg. A ma is álló barokk épület 1668-1674 között épült fel Bathány Erzsébet grófnő adományából. A templom titulusa a 18. században Szentháromságra változott, de a Szent Márton tisztelet tovább élt a szentély mellett kialakított kápolnában, amelynek bejárata felett latin felirat hirdeti: Itt született Szent Márton.

A kápolna bejáratánál látható bronz lábnyom, a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal szimbolikus jelképe. E kulturális útvonal fontos állomása a Szent Márton Látogatóközpont, amely 2007-ben nyitotta meg kapuit. Az egykori kolostor folyosóján kialakított kiállítás tárgyi emlékek és írott források segítségével ismerteti meg az érdeklődőkkel Szent Márton életét, kultuszát. Somogyi Győző festőművész képein a Márton-naphoz kapcsolódó magyar népszokásokkal ismerkedhet meg a látogató. Külön kiállítás mutatja be a templom szentélyében, illetve környékén lezajlott ásatások késő középkori és kora újkori sírleleteit. Ugyanitt a Szent Márton-templom liturgikus ötvöstárgyait is megtekinthetik az érdeklődők. A gyermekek interaktív játékok segítségével ismerkedhetnek meg a szenttel. Szombathely gazdag történelmi örökségének fontos része Szent Márton kultusza. A tours-i püspök évszázadokra visszanyúló helyi tiszteletének ma is fontos elemei a Szent Márton-templom és Látogatóközpont.

Fókuszban – egyházmegyei programok, események

november 18–19. (péntek–szombat)

15 óra Katolikus iskolák pedagógusainak világnézeti-spirituális képzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

november 18–20. (péntek–vasárnap)

18 óra Lelki zárándoklaton Szent Márton püspökkel (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

november 19–20. (szombat–vasárnap)

AVE – Három hétféle egyedülálló szülők számára (Zalaegerszeg-Botfa)

november 19–20. (szombat–vasárnap)

Hivatástisztázó lelki napok (Szombathely, Brenner János Kollégium)

november 25–27. (péntek–vasárnap)

18 óra Adventi lelkigyakorlat (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

november 28. (hétfő)

18 óra Hit és tudás – nyilvános előadás-sorozat (Szombathely, NyME-Savaria Egyetemi Központ könyvtára)

december 2–4. (péntek–vasárnap)

Adventi ifjúsági lelkigyakorlat (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

december 5. (hétfő)

10 óra Egyházmegyei papi lelkinap (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

december 9–10. (péntek–szombat)

13 óra Egészséges életmódra és családi életre nevelés pedagógusok és védőnők részére (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

15 óra Katolikus iskolák pedagógusainak világnézeti-spirituális képzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

december 12. (hétfő)

17.30 óra KÉSZ Körömdi Csoport – Dr. Miskei Antal *A magyar Szent Korona* című előadása (Körömdi, Színház aula)

18 óra Hit és tudás – nyilvános előadás-sorozat (Szombathely, NyME-Savaria Egyetemi Központ könyvtára)

A SZENTATYA NOVEMBER HAVI IMASZÁNDÉKAI

Általános szándék (Keleti katolikus egyházak)

Hogy a keleti katolikus egyházak tiszteletre méltó hagyományukat úgy ismerjék el és becsüeljék, mint az egész Egyházat megillető lelki gazdagságot.

Missziós szándék (Igazságosság és kiengesztelődés Afrikában)

Hogy az afrikai világrész Krisztusban megtalálja az erőt ahhoz, hogy megvalósítsa a kiengesztelődésben és igazságosságban való előrehaladást, amelyet az afrikai püspökök második szinódusa megjelölt.

HUMOR

Egy férfi beül egy taxiba. Elindulnak, később az utasnak eszébe jut valami, előre nyúl, megfogja a sofőr vállát. A sofőr hatalmasat ordít, majd reszketve mondja

– Ne haragudjon, tudja, csak nemrégóta taxizom, előtte a temetkezési vállalatnál voltam sofőr.

• • •

A bokszmecs negyedik menetében kiütik az egyik bokszolót. A bíró rászámol. Egy néni

felugrik az első sorban.

– Ismerem a buszról, nem fog felállni!

• • •

A hadihajó kapitánya fényt lát a távolban. A rádióhoz lép, majd a kapcsolat felvétele után utasítást ad:

– Itt a USS Missouri. Önök felé haladunk, térjen ki jobbra 5 fokot!

– Nem! Önök térjenek ki jobbra 15 fokot!

– Ha jót akar, azonnal térjen ki! Én a USS

Missouri kapitánya vagyok!

– Én meg a világitórony őre!

Martinus
szombathelyi egyházmegyei kiadó

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Főszerkesztő-helyettes:** Teklits Tamás
Szerkesztők: Déri Péter, Horváth István Sándor, H. Pezenhófer Brigitta, Mátyás Zsófia, Salamon Viktória

Nyomdai kivitelezés: Print Invest Magyarország Kft. (9027 Győr, Almáfa u. 13.) • **Felelős vezető:** Ványik László ügyvezető igazgató • **Megrendelés száma:** 93966 • 2011. október

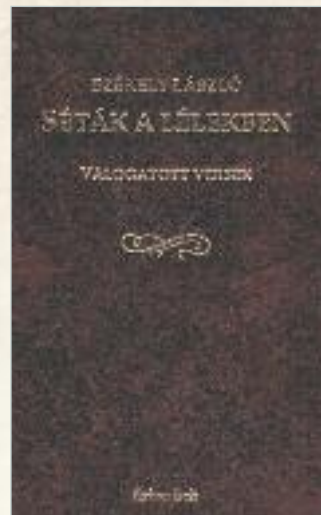
Kiadó: Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • Telefon: 94/513-191 • E-mail: info@martinuskiado.hu • Internet: www.martinuskiado.hu

Felelős kiadó: Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X**

Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

A Martinus Könyvesbolt kínálatából

**SZÉKELY LÁSZLÓ:
SÉTÁK A LÉLEKBEN**

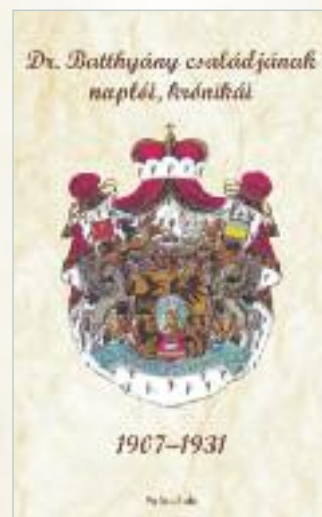

Székely László neve a Szombathelyi Egyházmegye hívei és papjai számára jól ismert. Kortársai előtt nemcsak mint szeretett és buzgó lelkipásztor volt ismert, hanem írói és költői tevékenysége által is.

A *Séták a lélekben* című kötet válogatás Székely apát úr verseiből, amelyek a mai olvasó számára is értékes mondanivalóval bírnak. A kiadvány 1500 Ft-os áron megvásárolható.

• • •

**DR. BATTHYÁNY CSALÁDJÁNAK
NAPLÓI, KRÓNIKÁI 1907–1931**

Dr. Puszkely Mária szerzetesnővér és dr. Salacz György professzor úr közös munkája hét darab, 1907 és 1931 között íródott napló segítségével mutatja be Boldog Batthyány-Strattmann László és családja életét. A kiadvány 990 Ft-os áron megvásárolható.

• • •

Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó
9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.
Telefon: 94/513-191 • Fax: 94/318-538
E-mail: info@martinuskiado.hu
Internet: www.martinuskiado.hu
Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig 8 és 16 óra között